

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 7Pc/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518206171
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kerecmanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7518206171.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Kerecmanovou v právnej veci navrhovateľky - matky C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X, Moldava nad Bodvou, zastúpenej Mgr. Silviou Kováčovou, advokátkou, so sídlom Námestie baníkov 1, Rožňava proti otcovi S. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. J. XX, XXXX T.-B., Švajčiarsko, zastúpenému JUDr. Ivanou Gerdovou, nar. 24.8.1987 bytom Berlínska 5, Košice a malolenému dieťaťu C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X, Moldava nad Bodvou, zastúpenému v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, so sídlom Staničné námestie 9, Košice, v konaní o určenie otcovstva, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloleného

rozhodol:

I. Konanie o určenie otcovstva **z a s t a v u j e .**

II. **S c h v a ľ u j e** dohodu rodičov o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k malolenému dieťaťu v tomto znení: malolený C. H., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky. Matka a otec sú oprávnení a povinní maloleného DZ. samostatne zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otec je oprávnený stykať sa s maloleným DZ. bez obmedzenia podľa dohody rodičov.

III. Otec je **p o v i n n ý** prispievať na výživu maloleného C. sumou 230,- eur mesačne od 4.10.2018, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky.

IV. Splatné výživné za obdobie od 4.10.2018 do 31.12.2020 v sume 5.567,76 eura je otec povinný zaplatiť k rukám matky, do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

VI. **Z r u š u j e** neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 28.2.2020 sp. zn. 7Pc/39/2018.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom vo veci samej podaným na Okresnom súde Košice - okolie (ďalej aj „súd“) 4.10.2018 domáhala určenia, že otcom jej syna maloleného C. H., nar. XX.XX.XXXX je S. P., nar. XX.XX.XXXX, zverenia maloleného dieťaťa do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleného zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloleného DZ. sumou 230,- eur mesačne od 1.10.2015 (po úprave návrhu písomným podaním doručeným súdu 21.8.2019 od 15.5.2018), styk otca s maloleným neupraviť resp. ho upraviť po vykonanom dokazovaní a zaviazať otca nahradiť navrhovateľke všetky trovy konania.

2. Muž, ktorého otcovstvo malo byť určené, S. P., v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že otcovstvo k maloletému C. uznáva. Predmetnú otázku nepovažuje za spornú. Jeho otcovstvo bolo preukázané testom DNA, ktorý predložila navrhovateľka. Uviedol však, že nesúhlasí s výškou požadovaného výživného ani s tým, aby bol povinný hradiť výživné tri roky späť. Uviedol, že v jeho možnostiach je prispievať na výživu maloletého C. sumou 50,- eur mesačne, nakoľko aktuálne je nezamestnaný, má ešte vyživovaciu povinnosť k dcére, ktorá má diagnostikované ochorenie so značným finančným zaťažením, a žije vo Švajčiarsku, kde sú vysoké životné náklady.

3. V priebehu konania navrhovateľka návrhom doručeným súdu 1.2.2020 doplneným 20.2.2020 žiadala, aby súd neodkladným opatrením uložil domnelému otcovi prispievať na výživu maloletého C. sumou 150,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom doručenia predmetného uznesenia. Okresný súd Košice - okolie uznesením z 28.2.2020 sp. zn. 7Pc/39/2018 vykonateľným 5.3.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 26.5.2020 sp. zn. 8Co/21/2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené S. P., nar. XX.XX.XXXX predbežne prispievať na výživu maloletého C. H., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky - matky, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

4. Na pojednávaní konanom 21.12.2020 došlo pred súdom k určeniu otcovstva k mal. dieťaťu súhlasným vyhlásením navrhovateľky a označeného otca. Predmetom konania tak zostala úprava výkonu rodičovských práv a povinností a výživa maloletého.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, oboznámením sa s rodným listom dieťaťa, určením otcovstva pomocou testu DNA z 3.8.2018 vypracovaným spoločnosťou GHC GENETICS SK, s.r.o., správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov na strane dieťaťa z 15.8.2019, potvrdeniami o príjmoch matky a otca dieťaťa, ako aj oboznámením sa s ďalšími pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

6. Zo skutkových tvrdení navrhovateľky a jej výpovede súd zistil, že v rozhodnom čase mala s mužom, otcovstvo ktorého malo byť určené, partnerský vzťah, spolu intímne žili, v tom čase však mala pohlavný styk aj s iným mužom. O jej tehotenstve a pôrode mali obidvaja muži vedomosť. Po narodení syna detská pediatrička matke oznámila, že krvná skupina dieťaťa sa nezhoduje s krvnou skupinou muža, otcovstvo ktorého malo byť určené, a preto by nemal byť otcom. O tejto skutočnosti ho informovala. Druhý muž svoje otcovstvo poprel. Navrhovateľka sa preto o mal. C. stará od jeho narodenia sama. Muž, ktorého otcovstvo malo byť určené, sa nijakým spôsobom nepodieľal na jeho výchove a výžive. Nakoľko určenie otcovstva bolo hlavne v záujme maloletého dieťaťa, navrhovateľka mala záujem riešiť túto záležitosť mimosúdne. Po tom, čo muž, ktorého otcovstvo malo byť určené, pricestoval na Slovensko, boli od neho a od mal. C. odobraté vzorky slín, ktoré navrhovateľka ako objednávateľ testov zaslala spoločnosti GHC GENETICS SK, s.r.o., so sídlom Ilkovičova 8, Bratislava. Testom otcovstva bolo otcovstvo označeného muža voči mal. C. v auguste 2018 prakticky dokázané. Zo začiatku otec javil záujem dohodnúť sa mimosúdne na výkone rodičovských práv a povinností a súhlasil aj s výškou výživného 150,- eur mesačne. Rodičovskú dohodu však pre zavádzanie a účelové konanie otca neuzavreli. Návrh na určenie otcovstva podala s časovým odstupom od narodenia syna C., pretože s jeho otcom žiť nechcela, a urobila tak, keď sa syn začal pýtať na otca. Navrhovateľka je vydatá a okrem maloletého C. má vyživovaciu povinnosť k dcére I. H., nar. X.XX.XXXX a synovi Q. H., nar. XX.X.XXXX, ktoré deti sa narodili z jej manželstva s Q. H. uzavretého 5.9.2017 (rodné listy detí, sobášny list). Príjem navrhovateľky tvorí rodičovský príspevok a prídavky na tri deti - spolu 444,82 eura mesačne (k 12/2020), iné príjmy nemá, je nemajetná. Jej manžel pracuje v Nemecku. Žije s manželom a tromi deťmi v 3-izbovom byte v Moldave nad Bodvou, ktorého vlastníkom je jej manžel. Mesačné výdavky navrhovateľky a jej rodiny na bývanie sú 150,- eur, za elektrinu a plyn 33,- eur, za pohonné hmoty na auto navrhovateľky 100,- eur mesačne, výdavky na pohonné hmoty na cestu manžela do práce do Nemecka a späť 200,- eur. Maloletý C., ktorý má 11 rokov, je žiakom 5. ročníka základnej školy v mieste bydliska, je zdravý. Mesačné výdavky na potreby maloletého sú: 20,- eur školské obedy (od 1/2021 uhrádzajú plnú sumu), 70,- eur ostatná strava, do 6/2020 uhrádzali za školskú družinu 14,- eur, 20,- eur výdavky na hygienické potreby a veci osobnej potreby, 90,- eur na oblečenie, od 9/2020 za tanečný krúžok 105,- eur (25,- eur do 8/2020), 10,- eur za kredit na mobil, 30,- eur vreckové, 50,- eur pomerná časť nákladov na bývanie. V súvislosti s tanečným krúžkom výdavky na tanečné topánky 70,- eur, na letné sústredenie v lete 2019 a 2020 po 160,- eur/ sústredenie + vreckové 30,- eur/sústredenie.

Na základe nariadeného neodkladného opatrenia otec uhradil výživné na mal. C. 620,- eur, nad rámec určeného výživného neprispel. Navrhovateľka poukázala aj na skutočnosť, že otec maloletého s rodinou žijú nákladným spôsobom života a uspokojujú aj svoje iné než len základné potreby, o čom svedčia fotky z dovoleník prístupné na sociálnych sieťach. Ďalej uviedla, že o výsledkoch testov DNA povedala mal. C. v auguste 2018, a otca mu ukázala na facebooku. Maloletý s touto skutočnosťou a s kontaktovaním sa s otcom nemá problém, navštívil aj starých rodičov zo strany otca. Navrhovateľka má záujem na upevňovaní vzťahu maloletého s otcom, a preto sa na jeho adresu negatívne nevyjadruje. Otec sa však s mal. C. kontaktuje minimálne, napíše mu cca raz mesačne a pri príležitosti sviatku. Osobne sa stretli naposledy pred rokom, keď mal C. narodeniny, a priniesol mu darček. V kontakte synovi s otcom nebráni, maloletý má mobilný telefón a denne je zastihnuteľný. Informácií o maloletom sa otec osobitne nedožaduje.

7. Z výpovede otca S. P. súd zistil, že s navrhovateľkou mal partnerský vzťah, o jej tehotenstve vedel a o narodení mal. C. sa dozvedel z sms správy hneď po jeho narodení. Dieťa mal v náručí iba raz. O ďalšej známosti navrhovateľky nemal vedomosť. Navrhovateľka mu oznámila, že nie je jeho synom, nakoľko sa nezhodovala ich krvná skupina. Z uvedených dôvodov svoje otcovstvo neriešil, a to až do doby, kedy mu bolo testom potvrdené. Svoje otcovstvo k mal. C. uznáva, a túto otázku nepovažuje za spornú, nakoľko jeho otcovstvo bolo preukázané testom DNA. Je ženatý, manželstvo uzavrel 9.11.2019, má vyživovaciu povinnosť k dcére F. P., nar. XX.XX.XXXX, matkou ktorej je jeho manželka (rodný list dieťaťa). S manželkou a dcérou žije už 11. rok vo Švajčiarsku. Dcéra má diagnostikovanú cystickú fibrózu, v súvislosti s jej ochorením poberajú podporu od štátu vo výške 490,- frankov. Zdravotný stav dcéry je dôvodom, pre ktorý jeho manželka nepracuje. Od apríla 2019 bol nezamestnaný a jeho mesačný príjem bol vo výške dávky v nezamestnanosti 3.420,- eur. Výpoveď v pizzerii Bella Vista dostal z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie zamestnávateľa, majiteľ prepustil viacero zamestnancov, momentálne je prevádzka zatvorená. Od 3/2020 je opäť nezamestnaný a jeho príjem tvorí dávka v nezamestnanosti vo výške 4.098,45 frankov vrátane príspevku na maloleté dieťa 202,75 frankov. S rodinou býva v prenajatom 2-izbovom byte a ich mesačné výdavky pozostávajú z nákladov na stravu 500,- až 600,- frankov, úhrady za nájomné 1.670,- frankov, úhrady za elektrinu 50,- frankov, za rozhlas a televíziu 430,- frankov ročne, úhrady za mobil, internet, pevnú linku do 270,- frankov, poistenie domácnosti 33,48 eura, poistenie právnej ochrany 25,60 eura, poistné za motorové vozidlo 123,73 eura mesačne, životné poistenie pre tri osoby 193,30 frankov mesačne, zdravotné poistenie 278,18 eura (270,- frankov), z výdavkov na oblečenie 300,- eur, splátky úveru 630,- frankov. Je dlžníkom úverov v celkovej výške 40.000,- frankov, prostriedky z ktorých boli použité na zakúpenie zariadenia do bytu a úhradu zvýšených výdavkov pri narodení dcéry. Jeho dcéra navštevuje materskú školu, ktorá je zadarmo. Výdavky na výživové doplnky zn. Dekas plus a Dekovit pre dcéru v dôsledku jej diagnózy sú do 100,- frankov mesačne, taktiež má zvýšené výdavky na jej stravu a zabezpečenie čistoty v domácnosti dennou dezinfekciou. Vlastní osobné motorové vozidlo zn. Audi, rok výroby 2005, ktoré kúpil za 4.000,- frankov, jeho súčasná hodnota je 3.000,- eur, predtým vlastnil vozidlo zn. Mercedes, ktoré predal za 5.000,- frankov. Úspory nemá, jeho zdravotný stav dobrý. Výdavky na cigarety má 250,- frankov mesačne. Životné náklady vo Švajčiarsku sú v porovnaní s nákladmi vynaloženými na Slovensku o 200 až 300 % vyššie. Z výpovede otca ďalej súd zistil, že syna kontaktuje telefonicky raz alebo dvakrát mesačne, píše mu na meniny a narodeniny.

8. Na pojednávaní konanom dňa 21.12.2020 sa rodičia dohodli na tom, že maloletý C. bude zverený do osobnej starostlivosti matky ako aj na tom, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletého v bežných veciach zastupovať a spravovať jeho majetok samostatne. K dohode medzi rodičmi nedošlo ohľadom výživného, nakoľko matka trvala na podanom návrhu a žiadala určiť výživné na maloletého C. vo výške 230,- eur mesačne od 15.5.2018. Žiadala, aby súd prihliadal na dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v tom, že o syna sa starala výlučne sama a znášala všetky náklady na jeho starostlivosť, pričom otec aj napriek pochybnostiam svoje otcovstvo neriešil. Otec uviedol, že je v jeho možnostiach platiť výživné 100,- eur mesačne, pretože je opätovne od marca 2020 nezamestnaný. Účastníci na náhrade trov konania netrvali, a zhodne žiadali, aby súd žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

9. Z Určenia otcovstva pomocou testu DNA vypracovaného spoločnosťou GHC GENETICS SK, s.r.o., so sídlom Ilkovičova 8, Bratislava z 3.8.2018 bolo zistené, že otcovstvo označeného muža „A414-18 označ. muž“ voči vyšetrovanému dieťaťu „A414-18“ nie je možné vylúčiť, pretože muž má v každom systéme aspoň jednu z alel uvedených v stĺpci „Alely otca“, t.j. má alely, ktoré musí mať biologický otec testovaného dieťaťa. Keďže pravdepodobnosť otcovstva je vyššia ako 99,9 % a index

otcovstva vyšší ako 1 000, je treba pokladať otcovstvo označenému mužovi voči vyšetrenému dieťaťu za prakticky dokázané s mimoriadne vysokou pravdepodobnosťou, ktorú možno pre praktické účely stotožniť s istotou.

10. Kolízny opatrovník mal. dieťaťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice v správe z 15.8.2019 potvrdil skutočnosti o osobných a rodinných pomeroch mal. C. uvádzané navrhovateľkou v návrhu na začatie konania. V konaní pred súdom kolízny opatrovník uviedol, že konanie o určenie otcovstva navrhuje zastaviť, keďže bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred súdom, ďalej odporučil vyhovieť rodičovskej dohode a zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky, styk ponechať na dohode rodičov a určiť výživné od 150,- eur mesačne, primerane potrebám dieťaťa a možnostiam a schopnostiam otca.

11. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice bolo zistené, že navrhovateľka poberala rodičovský príspevok od 5/2018 vo výške 214,70 eura mesačne a od 1/2019 do 7/2019 vo výške 220,70 eura mesačne; prídavok na dieťa od 1/2019 do 7/2019 vo výške 48,68 eura mesačne (potvrdenia z 12.7.2019).

12. Z pracovnej zmluvy z 5.4.2018 súd zistil, že od 1.4.2018 bol otec maloletého zamestnaný v Restaurant Alpenzeiger, Maro Galati (Bella Vista) na dobu neurčitú ako pracovník v obsluhu s mesačnou hrubou mzdou 4.300,- CHF, s 13. mesačným zárobkom 358,35 CHF, t.j. mzdou celkom vo výške 4.658,35 CHF, pričom mesačné príplatky boli vo výške 200,- CHF mesačne (prídavok na dieťa); čistá mzda činila 4.015,32 CHF mesačne. Z oznámenia uvedeného zamestnávateľa z 28.2.2019 súd zistil, že k 31.3.2019 s otcom maloletého rozviazal pracovný pomer.

13. Z pracovnej zmluvy z 21.6.2019 súd zistil, že otec maloletého bol od 1.7.2019 zamestnaný v spoločnosti EGC Gastro GmbH na dobu neurčitú ako konateľ. Dohodnutá hrubá mzda bola 4.500,- CHF v skúšobnej dobe a 5.000,- CHF po úspešne ukončenej skúšobnej dobe. Listom z 30.11.2019 uvedený zamestnávateľ pracovnú zmluvu z 21.6.2019 vypovedal k 29.2.2020.

14. Z listu Správneho úradu národného hospodárstva a vnútorných záležitostí z 21.2.2020 súd zistil, že k 2.3.2020 sa otec opätovne prihlásil do Verejného fondu nezamestnanosti kantónu Aargau, aby mohol poberať podporu v nezamestnanosti. Z potvrdenia uvedeného úradu z 30.4.2020 súd zistil, že od 8.4.2019 do 28.6.2019 bol prihlásený do Fondu nezamestnanosti a poberal podporu v nezamestnanosti, k 2.3.2020 sa opätovne prihlásil do Fondu a naďalej poberať podporu v nezamestnanosti.

15. Preklady listín uvedených v ods. 11. až 13. z jazyka nemeckého do slovenského vypracovala prekladateľka Mgr. Drahoslava Kovárová pod č. 273/2020, č. 274/2020, č. 275/2020, č. 276/2020, č. 277/2020, č. 278/2020, všetky 18.11.2020. Listiny a ich preklady predložil otec maloletého v konaní pred súdom.

16. Z potvrdenia Verejného fondu nezamestnanosti kantónu AArgau z 5.3.2020 súd zistil, že otcovi maloletého je vyplácaná dávka vo výške 4,098,45 frankov mesačne, vrátane príspevku na dieťa 202,75 frankov (listina predložená v konaní pred súdom v nemeckom jazyku).

17. Kurzové rozmedzie švajčiarskeho franku voči euru bolo v roku 2018: od 1,09 do 1,14 franku za 1 euro, v roku 2019: od 1,05 do 1,20 franku za 1 euro a v roku 2020: od 1,05 do 1,09 franku za 1 euro (kurzové lístky pre švajčiarsky frank /CHF/ zverejnené na internet. stránke NBS).

18. Podľa § 90 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „Zákon o rodine“) ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

19. Podľa § 91 ods. 1 Zákona o rodine za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

20. Podľa § 91 ods. 2 Zákona o rodine súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom alebo pred súdom.

21. Podľa § 108 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“) ak počas konania o určenie otcovstva dôjde k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov alebo k osvojeniu dieťaťa, súd konanie zastaví.

22. K určeniu otcovstva k maloletému C. H., nar. XX.XX.XXXX došlo súhlasným vyhlásením rodičov - matky C. H., nar. XX.XX.XXXX a otca S. P., nar. XX.XX.XXXX pred súdom na pojednávaní konanom 21.12.2020. Súd preto konanie o určenia otcovstva zastavil podľa cit. § 108 CMP.

23. S konaním o určenie otcovstva je zo zákona spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého (§ 110 CMP). Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, uzavreli dohodu o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu (§ 36 ods. 1 a § 25 ods. 2 Zákona o rodine), ktorú súd schválil a zveril maloletého C. do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky s tým, že matka a otec sú oprávnení a povinní maloletého C. samostatne zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otec je oprávnený stýkať sa s maloletým C. bez obmedzenia, podľa dohody rodičov, majúci za to, že predmetná dohoda je v záujme mal. dieťaťa, keďže matka sa o mal. C. Z.sobne stará od jeho narodenia, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky a rodičia zhodne uviedli, že na styku maloletého C. s otcom sa dohodnú, deklarovali snahu a záujem na zintenzívnení ich kontaktu a komunikácie, čo je vhodné aj s poukazom na skutočnosť, že dieťa žije na Slovensku a otec vo Švajčiarsku.

24. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

30. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. Matka sa po úprave návrhu domáhala určenia výživného spätne od 15.5.2018, dôvodiac tým, že v uvedený deň splnomocnila svojho právneho zástupcu na riešenie veci mimosúdne, keďže otec dieťaťa spočiatku mal záujem na dobrovoľnom platení výživného na mal. C. bez súdneho rozhodnutia, avšak nakoniec k dohode medzi nimi nedošlo. Zohľadniac širšie okolnosti začatia súdneho konania, značný časový odstup, s akým matka pristúpila k riešeniu otcovstva dieťaťa, skutočnosť, že s otcovstvom nie sú spojené len povinnosti ale aj práva otca k dieťaťu, súd uvedené nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného, a právo na výživné priznal od začatia súdneho konania teda od 4.10.2018.

32. Pri určení vyživovacej povinnosti k mal. C. súd vychádzal zo skutočnosti, že matka maloletého je na rodičovskej dovolenke a z objektívnych dôvodov má zníženú možnosť zvýšiť si svoj príjem, ktorý tvorí rodičovský príspevok a prídavky na deti spolu vo výške 444,82 eura. Matka je vydatá, a má vyživovaciú povinnosť ešte voči dvom maloletým deťom. Súd posúdil aj navrhovateľkou deklarované výdavky potrebné na uspokojovanie potrieb mal. C., cca vo výške 400,- mesačne, ktoré považuje vzhľadom na vek a záujmové aktivity za oprávnené, odôvodnené a primerané. Súd ďalej zohľadnil pomery, možnosti a majetkové pomery otca, ktorý dlhodobo žije vo Švajčiarsku, kde bol v posudzovanom období zamestnaný od 1.4.2018 do 28.2.2019, a od 1.7.2019 do 29.2.2020. Jeho mesačný príjem zo zamestnania bol v uvedenom období podľa predložených pracovných zmlúv od 4.000,- do 5.000,- frankov. Obidva pracovné pomery však boli rozviazané zo strany zamestnávateľov, podľa vyjadrení otca z finančných dôvodov na ich strane. V čase keď bol nezamestnaný poberal podporu vo výške 3.420,- frankov a od 3/2020 4.098,- frankov mesačne. Deklarované mesačné výdavky otca sú cca 4.000,- frankov. Má ešte jednu vyživovaciú povinnosť voči maloletej dcére. Jeho manželka nepracuje a osobne sa stará o dcéru, ktorá má diagnostikovanú cystickú fibrózu, a so starostlivosťou o ktorú sú spojené zvýšené výdavky. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd má za to, že je v schopnostiach otca zabezpečiť si pravidelný príjem (v štáte so silnejším a stabilnejším ekonomickým zázemím) a vzhľadom na jeho možnosti a pracovné príležitosti aj vyšší príjem ako je štátna podpora v nezamestnanosti. Výdavky v zahraničí na zabezpečenie primeranej životnej úrovne sú síce vyššie ako na Slovensku, avšak po zohľadnení životného štandardu a celkovej životnej úrovne otca má súd za to, že platenie určeného bežného výživného 230,- eur mesačne je v jeho schopnostiach a možnostiach. Súd zdôrazňuje, že je zákonným právom mal. C., ktorý doteraz vyrastal s matkou, ktorá zabezpečovala a uspokojovala všetky jeho potreby, sa na životnej úrovni otca primerane podieľať. Výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami otca, akými sú poisťky, úhrady za komunikačné prostriedky, výdavky na záujmové a voľnočasové aktivity, nehovoriac o výdavkoch na cigarety, ktoré otec priznal vo výške 250,- frankov mesačne. Výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb dieťaťa teda nákladov na jeho bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotnú starostlivosť, záujmy a iné potreby, ktoré sa vyskytujú len príležitostne. Účelom výživného je uhrádzať nielen priebežne sa vyskytujúce bežné potreby, ale všetky potreby prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa, teda aj potreby vyskytujúce sa nepravidelne za dlhšie obdobie.

33. Splatné výživné, ktoré otcovi maloletého vzniklo za obdobie od 4.10.2018 do 31.12.2020 v sume 5.567,76 eura (28 dní v 10/2018 x 7,42 eura/deň = 207,76 eura + 2 mesiace: 11 a 12/2018 x 230,- eur/mesiac = 460,- eur + 12 mesiacov: 1 - 12/2019 x 230,- eur/mesiac = 2.760,- eur + 12 mesiacov: 1 - 12/2020 x 230,- eur/mesiac = 2.760,- eur, po odpočítaní zaplateného výživného v celkovej výške 620,- eur) súd zaviazal otca zaplatiť k rukám matky do 60 dní od právoplatnosti rozsudku (§ 232 ods. 3 CSP), tak ako je uvedené vo výroku III. rozsudku. Otec mal vedomosť o prebiehajúcom konaní ako aj o výsledku testu DNA, mohol si vytvoriť finančnú rezervu na úhradu už splatného výživného, a pokiaľ tak neučinil, v poskytnutej lehote na plnenie si môže tieto finančné prostriedky zabezpečiť napríklad pôžičkou.

34. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

36. O trovách konania súd rozhodoval na návrh matky, ktorá pôvodne žiadala priznať náhradu trov konania, od čoho však upustila a navrhla rozhodnúť, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov, s čím otec súhlasil. Preto súd rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

37. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

38. Neodkladným opatrením nariadeným uznesením z 28.2.2020 sp. zn. 7Pc/39/2018 súd dočasne upravil pomery do rozhodnutia súdu vo veci samej a určil výživné v nevyhnutnej miere na uspokojenie základných osobných (životných) potrieb maloletého. Meritórnym rozhodnutím o určení bežného výživného 230,- eur mesačne tak odpadol dôvod, pre ktorý bolo neodkladné opatrenie nariadené, nakoľko rozsudok je predbežne vykonateľný vo výroku o bežnom výživnom doručení otcovi

teda povinnosť otca platiť určené bežné výživné vzniká doručením rozsudku aj v prípade, ak sa proti rozhodnutiu odvolá. Z uvedeného dôvodu súd nariadené neodkladné opatrenie zrušil podľa cit. § 363 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané, do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Košice - okolie, písomne, v štyroch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

Proti výroku rozsudku, ktorým bola schválená dohoda rodičov, rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie (§ 122 CMP).

Odvolanie proti výroku rozsudku o bežnom výživnom nemá odkladný účinok; vykonateľný je doručením rozsudku povinnému t.j. otcovi (§ 44 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 66 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení zmien a doplnkov.